

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Türkiye ve AB Arasında Şehir EŞleştirme Projesi

Şehir EŞleştirme Konulu
2. Kapasite Geliştirme Programı

Şehir EŞleştirme Girişimlerinin Sürdürülebilirliği

Ankara, 14 Aralık 2018

Sadun EMREALP

Şehir EŞleştirme Projesi

www.yereldeab.org.tr

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Sürdürülebilirliği nasıl ele alalım?

Twin
Town Twinning Between Turkey and the EU

Şehir Eşleştirme Projesi

www.yereldeab.org.tr

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Yaygın tanımıyla?

1987 Brundtland Raporu:
"Bugünün gereksinimlerini,
gelecek kuşakların
gereksinimlerini karşılama
yeteneğinden ödün
vermeden karşılayan
kalkınma..."

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

“Sürdürülebilirlik” Yaklaşımı...

- **Kurumsal sürdürülebilirlik:** Şehir eşleştirme konusunda kilit bir işlevi bulunan kurumların ve bu ilişkiler içindeki yerel yönetimlerin hedeflerinde ve stratejik belgelerinde sürdürülebilirliğe yönelik düzenlemeler var mı? Mevcut mevzuat, bu çerçevenin geliştirilmesi/desteklenmesi açısından yeterli mi?
- **Mali sürdürülebilirlik:** İlgili kurum ve kuruluşlar, şehir eşleştirme girişimlerinin gelişerek sürdürülmesine yönelik yeterli kaynak/destek yaratılmasına ilişkin düzenlemeler yapıyor mu?

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Şehir eşleştirmenin yasal ve kurumsal çerçevesi...

Town Twinning Between Turkey and the EU

Şehir Eşleştirme Projesi

www.yereldeab.org.tr

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Kilit kurumlar

Ülkemizdeki şehir eşleştirme faaliyetlerinde temel rol oynayan başlıca kamu kuruluşları:

- AB Başkanlığı,
- Türkiye Belediyeler Birliği (TBB),
- Vilayetler Birliği (VB),
- İçişleri Bakanlığı,
- Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Belediyeler...

- 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 74. Maddesi: Belediyeler, İçişleri Bakanlığı izniyle, (1) ilgili uluslararası teşekkül ve organizasyonlara kurucu üye veya üye olabilir, (2) yabancı yerel yönetimlerle ortak faaliyet ve hizmet projeleri gerçekleştirebilir ve (3) kardeş şehir ilişkisi kurabilirler.
- Aynı Kanun'un Belediye Meclisi'nin görevlerini düzenleyen 18. Maddesi (p fıkrası) ile, bu konuda karar alma yetkisi Belediye Meclisi'ne veriliyor.

Town Twinning
Between Turkey and the EU

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

İl Özel İdareleri...

- 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun “Yurt dışı ilişkileri” başlıklı 62. maddesinde, il özel idaresinin, il genel meclisinin kararına bağlı olarak, görev alanıyla ilgili konularda faaliyet gösteren uluslararası teşekkül ve organizasyonlara kurucu üye veya üye olabileceği ve ortak faaliyet ve hizmet projeleri gerçekleştirebileceği belirtiliyor.
- Aynı şekilde, bu faaliyetlerin, dış politikaya ve uluslararası anlaşmalara uygun olarak yürütülmesinin ve önceden İçişleri Bakanlığının izninin alınmasının zorunlu olduğu belirtiliyor.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Diğer mevzuat düzenlemeleri...

- 1173 sayılı Milletlerarası Münasebetlerin Yürütülmesi ve Koordinasyonu Hakkında Kanununun 1. Maddesi, yerel yönetimler dâhil, resmi ilişkilerin yürütülmesinde Dışışleri Bakanlığına bilgi verme ve işbirliği yapma zorunluluğu getiriyor. (Yerel yönetimlerle ilgili süreç ve işlemler, İçişleri Bakanlığı kanalıyla yürütölüyor.)
- İçişleri Bakanlığı'nın ilgili genelgeleri (özellikle 2005/62 sayılı Genelge).

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Diğer dayanaklar...

IPA II kapsamında 2014-2020 yılları arasında AB mali desteğini düzenleyen stratejik çerçeve belgesinde, “**Demokrasi ve Yönetişim**” başlığı altındaki eylemler arasında:

- “Yeni büyükşehir belediyeleri modeli ile uyumlu yapılar oluşturulması; Türkiye Belediyeler Birliği’ne ve Kent Konseylerine, yerel düzeyde katılımcı karar alma süreçlerinin güçlendirilmesi konusunda destek sağlanması; ... AB ülkelerindeki denk kuruluşlar ile şehir eşleştirmenin teşvik edilmesi ...”

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Diğer dayanaklar...

Avrupa Birliği İletişim Stratejisi (2014)

“Kamu Kurum ve Kuruluşları” başliğı altında:

Kısa vadede kullanılacak araçlar:

- Yerel yönetimleri AB sürecine etkin olarak dâhil edecek çalışmalar
- Yerel yönetimlerin AB ülkelerindeki muadilleri ile işbirliğini güçlendirecek **kardeş şehir projeleri/şehir eşleştirmeleri**

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

TBB Stratejik Planı (2015-2019)

Hedef 3.4. Belediyelerimizin hizmet kalitesini artırmak amacıyla yurtiçi/yurtdışı iş birlikleri ve kardeş şehir ilişkilerini geliştirmek.

- Hizmetlerin kalitesinin iyileştirmesine yaptığı katkıların yanı sıra, yerel toplumlar arasında uluslararası işbirliği, barış, istikrar ve demokrasinin güçlenmesi için de etkin bir araç olan kardeş şehir ilişkilerinin geliştirilmesi amacıyla kurumsal destek sağlanması Birliğimiz öncelikleri arasında yer almaktadır.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

TBB Stratejik Planı (2015-2019)

Hedef 3.4 - Stratejiler

- Belediyeler arası yurtiçi/yurtdışı işbirliklerinin teşvik edilmesi ve desteklenmesi için ulusal ve bölgesel kurumsal yapılar, ağlar ve kapasiteler desteklenecektir.
- Belediyeler arası hareketlilik ile bilgi/deneyim paylaşımının geliştirilmesi amacıyla farklı sosyo-kültürel yapı ve coğrafi konumdaki belediyeler arasında yurtiçi kardeş şehir işbirlikleri teşvik edilecektir.
- Yurtiçinde komşu belediyeler arasında, hizmet sunumunda ölçek gözetilerek belediyeler arası işbirlikleri teşvik edilecek, gerekli yasal çerçeve ve finansman modelleri oluşturulacaktır.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Sürdürülebilirlik konusunda hangi darboğazlarla karşılaşıyoruz?

Town Twinning Between Turkey and the EU

Şehir Eşleştirme Projesi

www.yereldeab.org.tr

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Sürdürülebilirlik için öncelikli alanlar

- Şehir Eşleştirmenin Yasal ve Kurumsal Çerçevesi
- Mevcut Şehir Eşleştirme (Kardeş Şehir) Çerçevesinin Geliştirilmesi
- Şehir Eşleştirme Alanındaki Kapasitenin Geliştirilmesi
- Şehir Eşleştirme Faaliyetlerine Paydaş Katılımı
- Şehir Eşleştirme Girişimlerine Yönelik İzleme ve Değerlendirme

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Yasal ve Kurumsal Çerçeve: Zayıf yönler

- Özellikle AB üyesi ülkelerdeki yerel yönetimlerle öncelikli konularda kardeş şehir ilişkileri kurulmasını ön planda tutan ulusal ölçekte bir şehir eşleştirme stratejisinin eksikliği.
- Mevcut yasal çerçevenin, şehir eşleştirme girişimlerinin teşvik edilmesinde, desteklenmesinde ve yaygınlaştırılmasında yetersiz kalması.
- İlgili mevzuatın yanı sıra, mali destek çerçevesinin de yetersiz kalması.
- Başta Kalkınma Planları olmak üzere, ülkemizin temel politika belgelerinde şehir eşleştirme ile doğrudan ilgili politika, hedef ve stratejilerin yetersizliği.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Mevcut Çerçevenin Geliştirilmesi: Zayıf yönler

- Şehir eşleştirmenin, çoğu kez belediye başkanı veya meclis üyeleri üzerinden oluşturulan, iyi niyetli bir girişim olmanın ötesine geçememesi.
- Mevcut girişimlerin genelde pratik yararlar sunmaması, ilişkilerin kardeşlik beratıyla sınırlı kalması ve çeşitli nedenlerle sürdürülememesi.
- Genelde, mevcut şehir eşleştirmelerin (kardeş şehirlerin) tematik zeminde, sektörel olarak kurulmamış olması.
- Şehir eşleştirme faaliyetlerinin teşvik edilmesine ve desteklenmesine yönelik mekanizmaların yetersiz kalması.
- Şehir eşleştirme faaliyetlerine paydaş katılımının yetersiz kalması.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Kapasitenin Geliştirilmesi: Zayıf yönler

- Şehir eşleştirme alanında ihtiyaca uygun ve konuya özel olarak tasarlanmış kapasite geliştirme programlarının yetersizliği.
- Şehir eşleştirmeden sorumlu kilit kamu kurum ve kuruluşlarının bu alandaki kapasitelerinin yetersiz kalması.
- Şehir eşleştirme konusunda deneyimli ve özellikle yabancı dil bilen personelin kurumdan ayrılması veya görev alanının değişmesi nedeniyle, ilgili çalışmaların etkinliğinde ve sürekliliğinde aksamalar yaşanması.
- Şehir eşleştirme alanındaki kapasite geliştirme açısından büyük önem taşıyan “(en) iyi uygulama” örneklerinin hangi kriterlere göre, hangi gerekçelerle seçildiği konusundaki belirsizlik.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Paydaş Katılımı: Zayıf yönler

- Yerel yönetişimin güçlendirilmesine ve yerel paydaşların (iş dünyası, üniversiteler, medya, STK'lar, vatandaşlar, vb.) sürece etkin olarak dâhil edilmesine odaklanan şehir eşleştirme girişimlerinin sınırlılığı ve yetersizliği.
- Yerel paydaşların genelde kardeş şehirlerinden habersiz olmaları.
- 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 76. Maddesi ve ilgili Yönetmelik ile oluşturulan Kent Konseylerinin genelde "yerel paydaş" olarak görülmemesi ve bu yapılardan gereğince yararlanılamaması.
- Genelde yerel yönetimler ile paydaşlar arasındaki işbirliğinin zayıf olması nedeniyle üniversiteler, odalar ve diğer kuruluşların yaratabileceği çarpan etkisinin ve sağlayabilecekleri çok yönlü katkıların sınırlı kalması.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

İzleme ve Değerlendirme: Zayıf yönler

- Şehir eşleştirme girişimlerinin izlenmesi ve değerlendirmesinde uygulanabilir, ölçülebilir ve karşılaştırılabilir performans göstergelerinin bulunmaması veya yetersizliği.
- Şehir eşleştirme ile ilgili olarak hazırlanan raporların, İnternet sitelerindeki bilgilerin vb., daha çok yürütölen çalışmalar ve istatistikî bilgiler vermeyi amaçlayan bir kapsamda hazırlanması; buna karşılık, söz konusu çıktı, rapor ve diğer dokümanların izleme ve değerlendirme boyutunun zayıf kalması.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Sürdürülebilirlik için neler yapılabilir?

Town Twinning Between Turkey and the EU

Ŗehir EŖleŖtirme Projesi

www.yereldeab.org.tr

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Güçlendirilmesi gereken yönler...

- Temel politika belgelerinde şehir eşleştirmenin önemine yapılan atıfların ve üst düzey sahiplenmenin güçlendirilmesi.
- Şehir eşleştirme konusunda kilit bir işlevi bulunan kurumların ve kardeş şehir ilişkileri içindeki yerel yönetimlerin stratejik belgelerinde sürdürülebilirliğe yönelik düzenlemelerin güçlendirilmesi.
- İlgili kurum ve kuruluşlarca, şehir eşleştirme girişimlerinin gelişerek sürdürülmesine yönelik yeterli kaynak/destek yaratılmasına ilişkin düzenlemelerin güçlendirilmesi.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Güçlendirilmesi gereken yönler... (devam)

- Seçilmiş yerel yöneticilerin şehir eşleştirme faaliyetlerine daha etkin katılımlarının ve desteklerinin arttırılması; özellikle belediye meclislerinin ilgili konulardaki farkındalığının ve sahiplenmesinin güçlendirilmesi için yöntemler geliştirilmesi.
- Şehir eşleştirme konusunda kilit bir rol oynayan kamu kuruluşlarının yürüttüğü, doğrudan veya kısmen şehir eşleştirmeye odaklanan projelerde elde edilen çıktıların sürdürülebilirliğini sağlayacak tutarlı bir çerçevenin geliştirilmesi.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Güçlendirilmesi gereken yönler... (devam)

- Şehir eşleştirme konusunda faaliyet gösteren kuruluşlar arasında ortak bir koordinasyon ve işbirliği platformu ("Koordinasyon Kurulu" vb.) oluşturulması ve düzenli toplanmasının sağlanması.
- Şehir eşleştirme ile ilgili konulardaki farkındalık ve görünürlüğün artırılması; bu kapsamda Görünürlük ve İletişim Planı hazırlanması (Planın ne ölçüde uygulandığının izlenmesi amacıyla, ilgili izleme ve değerlendirme mekanizmaları kapsamında konuya özel kriterler geliştirilmesi).

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Güçlendirilmesi gereken yönler... (devam)

- Şehir eşleştirme girişimlerine yerel paydaş katılımının arttırılmasına yönelik daha etkili yöntemler geliştirilmesi.
- Şehir eşleştirme programları/projeleri ile ilgili etkin izleme ve değerlendirme mekanizmaları oluşturulması.
- İzleme ve değerlendirmeye esas olacak göstergeler, hedef çıktılar ve başarı ölçüm kriterleri geliştirilmesi.
- (Diğer)...

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Sürdürülebilirlik yolunda...

Town Twinning Between Turkey and the EU

Şehir Eşleştirme Projesi

www.yereldeab.org.tr

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Genel Çerçevenin Güçlendirilmesi

- Yasal dayanakların güçlendirilmesi
- Kurumsal dayanakların güçlendirilmesi
- Mali desteğin ve destek mekanizmalarının güçlendirilmesi

Neler yapılabilir?

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Etkin Şehir EŞleştirme Metodolojisi için Yol Haritası

- Yol haritasından beklentiler nelerdir?
- Amaç ve hedefler ne olmalı?
- Hangi konulara odaklanmalı?
- Hangi uygulama araçlarını tanımlamalı?
- Hangi destek mekanizmalarını tanımlamalı?
- İlgili kurumlara yönelik olarak hangi önerileri sunmalı?

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Şehir Eşleştirme için Eylem Planı

- Şehir eşleştirme ile ilgili **stratejik amaçlar** belirlenmesi;
- Bu amaçlara yönelik **temel hedefler** belirlenmesi;
- Bu hedeflere ulaşılmasına yönelik **stratejiler** belirlenmesi;
- Bu stratejilere dayalı **faaliyetlerin** belirlenmesi;
- Faaliyetlere yönelik **uygulama adımlarının** belirlenmesi;
- Her uygulama adımı için; öncelik, zamanlama, sorumlulukların paylaşımı ve **performans göstergeleri** belirlenmesi.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Katılımınız ve katkılarınız için teşekkürlerimizle...

Bu yayın Avrupa Birliği'nin mali desteğiyle hazırlanmıştır.

Yayının içeriğinden yalnız WYG Konsorsiyumu sorumlu olup, hiçbir şekilde Avrupa Birliği'nin ve Dışışleri Bakanlığı AB Başkanlığı'nın görüşlerini yansıtmamaktadır.

Şehir Eşleşirme Projesi

www.yereldeab.org.tr

